

Bijlage 1 bij registratienummer 1029190/1029197

Toelichting bij vaststelling Meerjarenprogramma IKW

In het najaar van 2016 hebben Provinciale Staten van Noord-Holland, Fryslân en Groningen het Investeringskader Waddengebied (IKW) 2016-2026 vastgesteld (voordracht 67, Statenvergadering van 3 oktober 2016). Met het IKW zetten de Waddenprovincies zich in om een breed en samenhangend programma te realiseren met onder andere de inzet van Waddenfondsmiddelen. Dit programma richt zich op zes majeure opgaven op het gebied van ecologie en economie. Om uitvoering te geven aan dit IKW is vervolgens op 23 mei 2017 de procedure voor het Investeringsprogramma Waddengebied (IPW) vastgesteld door GS (GS Besluit 951046/951050). Hierin is beschreven hoe de middelen effectief kunnen worden aangewend. Ook is beschreven hoe de uitvoering is georganiseerd met een heldere werkwijze en werkafspraken.

Aansluitend is gewerkt aan een meerjarenprogrammering (MJP), die nu gelijktijdig in de drie Waddenprovincies ter vaststelling voorligt. Dit MJP is een nadere uitwerking van de majeure opgaven die beschreven zijn in het IKW. Het MJP concretiseert deze majeure opgaven met een aantal programmeerlijnen en met een bijbehorende projectenlijst voor 2018 en daarna. Hiermee wordt steun beloofd, nadrukkelijk zonder rechtsgevolg, aan de initiatiefnemers van de genoemde projecten. Dit MJP legt een goede basis, waarop de zes opgaveteams aan de slag kunnen met de verdere uitvoering. Het bestaat uit een overzicht van de programmeerlijnen, projecten en programma's per majeure opgave. Per opgave wordt gewerkt in drie categorieën (A, B en C).

A: Projecten en programma's 2018

B: Projecten en programma's voor na 2018

C: Te verkennen projecten en programma's

De majeure opgaven zijn uitgeschreven in zogenaamde programmeerlijnen en hebben daardoor meer scherpte gekregen. De initiatieven en projecten die op dit moment bekend zijn, zijn benoemd. Veelal zijn deze integraal van aard. De initiatieven zijn ondergebracht bij de majeure opgave waarbij deze het meest thuishoren. Door meerjarig te programmeren, wordt de balans gezocht tussen enerzijds omgaan met onzekerheid van toekomstige ontwikkelingen en anderzijds actuele kansen die we willen benutten. Met vaststelling van het MJP wordt het procedureel mogelijk om projecten die voldoen aan een aantal criteria toe te leiden naar besluitvorming door het bestuur van het DB-Waddenfonds.

Met dit MJP stellen GS een programmalijst vast en gaan daarmee een bestuurlijk commitment aan met initiatiefnemers van projecten in de drie genoemde categorieën. Er is geen formeel rechtsgevolg aan vaststelling van het MJP verbonden. Dat betekent dus dat aan opname in het MJP geen formele rechten ontleend kunnen worden. Initiatieven die passen in het MJP kunnen rekenen op een welwillende en meedenkende opstelling van de provincies om het initiatief verder te ontwikkelen, bijvoorbeeld door in de fase van projectontwikkeling mee te denken of door proces- en voorbereidingskosten mede te financieren. Deze initiatieven dragen in potentie bij aan de doelen die de drie Waddenprovincies willen realiseren met de majeure opgaven. Echter, veel van deze projecten bevinden zich nog in de voorbereidingsfase en zijn nog niet beslisrijp. Het is in het belang van de Waddenprovincies om deze projecten richting volwaardige projectvoorstellen te begeleiden. Per project of programma kan dat variëren van 'vriend' (adhesie), conditioneel (voorwaardenscheppend), medefinancier of partner in de voorbereiding. De opgaveteams hebben daarin een cruciale rol. Beperkende randvoorwaarde is daarbij de beschikbare capaciteit bij provincies en opgaveteams. Mogelijk blijkt dat er door de toegezegde steun meer capaciteit

Bijlage 1 bij registratienummer 1029190/1029197

nodig zal zijn vanuit PNH. Dit is een constant onderwerp van gesprek binnen het management. T.z.t zal gezocht moeten worden naar mogelijkheden om die capaciteit te leveren. Dit wordt in eerste instantie gedaan binnen de bestaande formatie, maar mocht er extra formatie nodig zijn dan wordt dit aan GS voorgelegd.

Naast personele inzet is financiële inzet nodig. Dit betreft financiële inzet voordat een project een complete projectaanvraag kan doen en beslisrijp is. Daarmee betreft het andere financiële ondersteuning dan bestaande provinciale cofinanciering voor de thematische openstellingen, die de uitvoer van een project ondersteunt nadat Waddenfondssubsidie is toegekend (uitvoeringsregeling Cofinanciering Waddenfonds Noord-Holland 2014). Voor proceskosten voor projecten die zich in een beginstadium bevinden, heeft de stuurgroep Waddenprovincies een beperkt budget gereserveerd dat het mogelijk maakt partijen te faciliteren. Denk aan financiële steun voor verkenningen, het inhuren van een redacteur, een inventarisatie of een procesbegeleider. Hiervoor zijn reeds afspraken gemaakt in de stuurgroep Waddenprovincies.

Daarmee zijn voorbereidingskosten van individuele projecten die op het punt staan in uitvoering genomen te worden nog niet geregeld. Dat gaat bijvoorbeeld om zaken als het opstellen van een programma van eisen, aanbestedingskosten, juridisch advies, oprichtingskosten van een stichting, reserveren van domeinnamen of inhuur van externe deskundigheid. Voor deze kosten is soms te weinig oog en worden ad hoc oplossingen gevonden. De provincies maken hierin eigen afwegingen. Met name voor grensoverschrijdende projecten, bijvoorbeeld in de Waddenzee, is het praktisch om hierover gezamenlijk afspraken te maken, zodat snel gehandeld kan worden. Op basis van het pakket wat er nu ligt (het jaar 2018 uit het MJP) is de verwachting dat er voor 2018 € 750.000,- benodigd is. Dit betekent een bijdrage per provincie van € 250.000,-. De dekking van deze €250.000 kan gevonden worden in de bestaande reserve 'cofinanciering Waddenzee'. Een voorstel over hoe we deze middelen zullen besteden (bijvoorbeeld via een Uitvoeringsregeling) wordt momenteel nog uitgezocht. Per majeure opgave is er dus een jaarbudget van 150.000,- beschikbaar. De majeure opgave Eems/Dollard valt hierbij buiten beschouwing, omdat deze volledig binnen de provincie Groningen valt. Alle benodigde voorbereidingskosten voor die opgave worden, bovenop de bijdrage van €250.000, geleverd door de provincie Groningen.

Per project zal bekeken worden in welke provincie(s) het project gerealiseerd gaat worden. Bij een Noord-Hollands project wordt een eventuele bijdrage gehaald uit het beschikbare Noord-Hollandse budget, niet uit dat van de andere twee provincies. Hoe er wordt omgegaan met de toekenning van financiële ondersteuning wordt nog nader uitgewerkt in de komende maanden, daar is nu nog geen duidelijkheid over. Voor 2019 is nog geen duidelijkheid hoeveel budget er nodig zal zijn voor projectondersteuning, dat moet later blijken. Naar verwachting wordt het MJP in het najaar van 2018 geactualiseerd en dan is er ook meer duidelijkheid over het benodigde budget voor 2019.

In dit stadium van de programmering is het nog niet mogelijk volledig te zijn. Het streven naar volledigheid past ook niet bij het dynamische karakter van de programmering. De komende jaren kunnen zich kansrijke initiatieven voordoen die alsnog in de programmeerlijnen ingepast moeten worden. Daartoe wordt het MJP jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door GS. Naar verwachting gebeurt dit in het najaar van 2018 voor het eerst.